

พุทธสมาธิ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๑

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ทางศาสนาไม่ได้เป็นอย่างนั้น เพียงแต่พระอัญญาโกณฑัญญะฟังพระธรรมจักรของ
พระพุทธเจ้า

“อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ”

รู้นี้มีดวงตาเห็นธรรมไง พระก็มาจากมนุษย์ พระนี้มาจากคนนะ เวลาเข้ามาบวชพระโดย
จตุตถกรรม ญัตติ ๔ หนั๊ว จากสมมุติ จากคน จากมนุษย์ก็มาเป็นพระ เป็นภิกษุสงฆ์ เป็นสากย
บุตร หนั๊ว มันเหมือนข้าราชการได้รับการบรรจุ บรรจุบั้นก็เป็นกันหมดเลย อันนี้พอจะเป็นพระ
ก็เป็นปุถุชน พอปุถุชนคือว่าชนชั้น หนั๊ว

พอพระอัญญาโกณฑัญญะฟังเทศน์ของพระพุทธเจ้า เพราะพระอัญญาโกณฑัญญะทำ
สมาธิตามพระพุทธเจ้าอยู่แล้ว พื้นฐานนี้ ใจมันแบบว่าดินควรแก่การงาน ดินควรจะปั้นเป็นโอ่ง
แต่ยังไม่มีใครปั้นให้ ไม่มีใครขึ้นรูปให้ หนั๊ว พอฟังคำเทศน์ของพระพุทธเจ้า เห็นใหม่ ย้อนกลับ
เข้ามาปั้นดินเพราะว่าใจมันพร้อม พร้อมหมายถึงว่ามีวัตถุดิบพร้อมเลย จิตสงบแล้วจิตมันก็เห็น
ความเป็นไป แต่เห็นเฉยๆ เห็นตาม หนั๊ว ไม่ใช่เห็นรู้ เห็นตาม ตามนี้มันก็เห็นภาพนั้น

อย่างเช่นเราดูหนัง ดูละคร เราดูแต่หน้าลอยมา แต่ถ้าเห็นตาม เขาเล่นให้เป็นเรื่องเป็น
ราวให้ดูตามไปเรื่อย แต่ถ้ารู้แจ้งมันเห็นถึงการเขียนบท เห็นถึงการกำกับ เห็นใหม่ รู้เท่าไร หนั๊ว พอ
ฟังธรรมคิดตามพระพุทธเจ้า หนั๊ว พระพุทธเจ้าบอกว่าละครนี้มันมาจากตรงนั้น คนต้องแต่งเรื่อง
ขึ้นมา ต้องมีบทประพันธ์ก่อน ต้องมีการกำกับ ต้องมีการทำฉาก หนั๊ว พอมันเห็นตาม มันเห็นตาม
ความเป็นจริง หนั๊ว

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นต้องดับทั้งหมด”

ย่ กิณฺจิ สมุทฺทชรมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธชมฺมฺนฺติ ทุกอย่างมีการเกิดขึ้นแล้วต้องดับทั้งหมด พระอัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ ก็ยกขึ้นไป ยกขึ้นไปจากปุถุชน นี่ศาสนาต่างกัน ที่ว่าชนชั้นๆ ตรงนี้ไง พระอริยเจ้าเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป นี่มันลึกซึ่งมันกว้างขวางมากเลย ทีนี้พอมันลึกซึ่งจนเราเข้ากันไม่ถึงนะ นี่ที่ว่าเราจะหลงประเด็นกันตรงนี้ไง

ทีนี้พอเรามาสิ่งนี้ อย่างที่ว่าคนเข้าสมาธิตอนนี้ ยิ่งอเมริกายังมีใหญ่เลย ไร่พวกสอนสมาธิ สอนอะไร พอสอนสมาธิไปแล้วเราก็ตื่นเต็นนะ ตื่นเต็นอย่างเช่นการรักษาโรค เราจะพูดถึงไอนี้ บ่อย แต่ไม่ได้พูดถึงพลังจักรวาลนะ ตอนนี้พลังจักรวาลกำลังฮือฮากันมากนะ แต่ถ้าเป็นแบบว่า พลังจักรวาลมาเป็นคลินิกที่รักษาโรคนี้เราเห็นด้วย แต่ไม่ใช่พุทธ ไม่ใช่แนวทางของชาวพุทธเลย ถ้าแนวทางของชาวพุทธนะ เราทำจิตเราสงบ เราเห็นสมาธินี้ ทำไมเขาเรียกว่าหลงละ? ทำไมเรียกหลง

นี่ก็เห็นสมาธินะ ทำสมาธิแล้วเห็นนิมิตใจ เห็นนิมิต เห็นความเป็นไป ทำไมเรียกว่าหลง? นี่เห็นตามเป็นอยู่ทำไมเรียกว่าหลง แต่อันนั้นมันยิ่งกว่าหลงเพราะอะไร? เพราะมันไม่เข้ามาเป็นนิมิตนี้เลย มันทำจิตนี้สงบแล้วมันเพ่งกระแส ใช้พลังจิตนี้เข้าไปรักษาโรค อันนั้นเราไม่ค้านว่า มันไม่เป็นไป เป็นไป แต่ไม่ใช่พุทธใจ เพราะพุทธนี้เรารักษามนุษย์นะ รักษาร่างกาย รักษาร่างกายอย่างไรก็แล้วแต่ทุกข์ใหม่? ทุกข์

คนจะเจ็บป่วยหรือคนไม่เจ็บป่วยทุกข์เหมือนกัน คนเจ็บป่วยและคนไม่เจ็บป่วยมีความทุกข์ มีความลำบาก มีเหมือนกัน แล้วคนเจ็บป่วยหรือไม่เจ็บป่วยก็ต้องตายเหมือนกัน นี่มันไม่สามารถชำระล้างการเกิดและการตายได้ ศาสนาพุทธของเรารักษาโรคก็ได้ นะ ธรรมโอสถ ไม่ใช่รักษาแบบเพ่งกลีณ เขารักษาแบบเพ่งด้วยสมาธิ แต่ธรรมโอสถนี้กายกับจิตมันทับกันใช่ใหม? จิตกับกายทับกัน จิตนี้เป็นกังวล เวลาร่างกายเจ็บไข้ได้ป่วยจิตนี้เป็นกังวล ถ้าเราเข้าถึงสมาธินะ แล้วถอนจิตออก จิตที่เป็นกรรมแล้วถอนจิตออกไป ร่างกายนี้มันแปรสภาพ

สมมุติว่ารถยนต์เราเข้าเกียร์สี่ เราติดเครื่อง เครื่องจะหมุนอยู่ เราเข้าเกียร์ เครื่องมันจะกระแทบไปที่เฟืองท้ายแล้วทำให้รถนี้วิ่งออกไป หัวใจเวลามันทุกข์ร้อนมันก็ทุกข์ร้อนแล้วมันวิตกกังวล มันหมุนไปพร้อมกับร่างกายจะให้ร่างกายเป็นไป อย่างเช่น เวลาเราโกรธ เวลาโกรธทำไมเลือดขึ้นหน้า หน้าแดง เวลาเราหลง เวลาเราตื่นเต็นไปทำไมร่างกายมันให้ผลละ?

นี่มันก็เหมือนกัน พอสมาธิมันถอนจิตออกมา มันพ่น ปลดเกียร์ว่างไป พอปลดเกียร์ว่าง เครื่องมันก็หมุนเองใช่ไหม? มันก็ไม่ถ่วงมาถึงร่างกายนี้ ร่างกายนี้ก็พรีออกจากกัน นี่ธรรมโอสถ มันจะแยกออก พอแยกออกแล้วมันจะปล่อยให้ร่างกายนี้พรี ให้มันรักษาตัวมันเองไป ไม่ให้ความกังวลนี้ ไม่ให้เชื้อโรค ไม่ให้แบบว่ากระแสความรุนแรงออกไปที่ร่างกาย ถอนจิตออกมา เห็นไหม นี่ธรรมโอสถ

อันนี้เป็นธรรมโอสถ ผู้ที่จิตใจมีพื้นฐานนะ ถึงว่าถ้ารักษาแบบธรรม ไม่รักษาแบบแพ่งแบบนั้น นี่รักษาอย่างหนึ่ง นี่แหละธรรมโอสถช่วงหนึ่ง แล้วธรรมโอสถที่สามารถชำระกิเลส เห็นไหม พอเครื่องยนต์มันหมุน มันปลดเกียร์ว่างเครื่องยนต์มันหมุนอยู่ เอ็งดับเครื่องไม่ได้ เครื่องมันหมุนอยู่ร้อนไหม? เครื่องหมุนอยู่เครื่องต้องพัง พอเครื่องหมุนอยู่เครื่องมันมีพลังงานไปเข้ากับอะไร สมมุติเครื่องยนต์มันติดอยู่เราเข้าไปแตะไม่ได้เลย พอฝ่าเข้าไปมันจะดึงเราเข้าไปเลย

นี่กิเลสมันมีอยู่มันต้องเกิดดับ หัวใจนี้มันต้องเกิดดับไปตลอด ธรรมะชำระตรงนี้ไง จนไม่มีการเกิดและการตาย ดับตรงนั้น ดับเชื้อสิ้นเชื้อเลย นี่มันประเสริฐตรงนั้น ไอ้ที่ฟังขนาดไหนหรือรักษาโรคขนาดไหนมันก็ไม่เข้ามาตรงนี้ มันไม่สามารถเข้ามาตรงนี้ นี่ชาวพุทธอยู่ตรงนี้ ศาสนาเรา หัวใจของศาสนา อริยสัจ ๔ มรรค ๘

นี่นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลาย อริยสัจ ๔ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ผล เหตุ การดับเหตุ วิธีการดับเหตุ ทางฝรั่งพวกนักวิทยาศาสตร์คิดได้ที่หลัง เพิ่งมาคิด แล้วทั้งหมด ทั้งพระพุทธเจ้าไปนี่อริยสัจ อริยสัจนี่คือหลักความเป็นจริงไป ผลด้วยนะไม่ใช่ว่าเหตุก่อนผล ผลนี่ผลมีแล้วไป เพราะกรรมมันทำให้เกิดเป็นมนุษย์ ทำให้เกิดผลไป เช่น เราเจ็บไข้ได้ป่วยนี่เกิดแล้ว นี่ผล เหตุอะไร? ทำไมเราต้องมีเหตุก่อนมีผลใช่ไหม? แต่อันนี้ผลเลย ผลแล้วสาวไปหาเหตุ ดับที่เหตุ วิธีการดับ มันจะดับนิโรธไป แล้วก็ไปมรรค

ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นี่มันกลับกับความเห็นปกติของโลก มันเป็นผลก่อน เป็นทุกข์ก่อนไป เราทุกคนเราจะดับผลเลย เห็นไหม ทุกข์นี่เราจะจับที่ทุกข์ แต่พระพุทธเจ้าบอกว่าทุกข์นี้ควรกำหนด จับได้แต่ละมัน พุคถึงเวลาเราละนี้ผิดเป้าหมายแล้ว เราต้องละที่เหตุ จับผลก่อน จับเป้าหมายก่อน มีเจตนาจับเป้าหมายก่อน แล้วสาวไปหาเหตุมัน สาวไปเหตุบีบมันดับ ดับด้วยวิธีการอะไร?

นี่พูดถึงแกนของหลักศาสนา เราจะพูดถึงว่าหลักศาสนาเราประเสริฐไฉน แต่ตอนนี้เรามองตรงนี้ พอเราไปเห็นวิธีการที่ว่าเขามารักษาโรค หรือว่าพึ่งสมาธิรักษาโรค เราเห็นอันนั้นมันเป็นรูปธรรมไฉน พอเป็นรูปธรรมเราก็ไปว่าของเขาดี ของเขาอะไรนี่ เราก็ใช้ประโยชน์ของเขา แต่อันนั้นห่างไกลกับศาสนาพุทธหนึ่งในล้าน หลักการห่างกันหนึ่งในล้านนะ เพราะอะไร? เพราะยังไม่เข้ามาถึงหลงใหลไหม? อย่างผู้ปฏิบัติเข้ามาเป็นสมาธิแล้วยังหลง

คำว่าสมาธิหมายถึงว่า ต้องมีศีล สมาธิ ปัญญา ศีลก่อนนะ ศีลไม่เบียดเบียน ไม่ทำเขา ไม่เบียดเบียน ไม่คิดระแวง ไม่คิดผิด ไม่คิด นี่พอจิตมันเป็นสมาธิถึงศีลที่เป็นความบริสุทธิ์ ศีลที่ไม่เบียดเบียนกัน พอเกิดพลังงาน หัวใจที่เป็นพลังงานขึ้นมามันก็ไม่ส่งพลังงานนี้ไปทำลายคนอื่นไฉน อย่างเช่นเด็ก เพราะเด็กนี้มันจะทำอะไรไม่ค่อยได้ พอเป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้ใหญ่อะไรก็เกิด

จิตเหมือนกัน จิตทั่วๆ ไปเหมือนเด็กอ่อนต้องอาศัยที่เกาะไฉน จิตนี้เสวยอารมณ์ตลอดเวลา พอเสวยอารมณ์ตลอดเวลาต้องหาความคิดไฉน เสวยอารมณ์คือความคิดตลอดเวลา ทีนี้เราให้พุทธโธ พุทธโธ พุทธโธเพื่อให้มันเสวยอาหารที่บริสุทธิ์ไฉน พอจิตนี้มีพลังงานขึ้นมา เพราะจิตมันสงบ มันเป็นสมาธิ เห็นไหม มันถึงว่าเหนือคนอื่น มันจะทำคนอื่นแล้ว อันนั้นถึงว่าต้องมีศีล ศีลเป็นพื้นฐาน แล้วมีสมาธิ แล้วมีปัญหา สมาธิถึงเป็นสมาธิที่ว่าเป็นสัมมาสมาธิไฉน

อย่างนั้นแปลว่ามิจฉา เรว่าน่าจะพูดได้ว่ามิจฉาสมาธิ เป็นสมาธิอยู่ เป็นมิจฉา เห็นไหม ทำอะไรก็ได้ พึ่งอะไรก็ได้แต่ว่าเป็นประโยชน์ เป็นมิจฉานะ คำว่ามิจฉา มิจฉาไหน? มิจฉาที่ว่ามิจฉาในหลักของศาสนา แต่เป็นประโยชน์ของโลก มิจฉาทำไมเขาแก่โลกได้ เขาพึ่งโลกได้ เขาพึ่งโรคภัยไข้เจ็บ อันนี้เราก็เห็นด้วย เพียงแต่ว่ามันจิตที่เป็นสมาธิ

พระพุทธเจ้าก่อนจะบวชนะ ที่ว่าออกไปหาอาหารดาบส สมาบัติ ๘ ไปหาผู้ฝึกฝนสมาธิ มันมีโดยพื้นฐานอยู่แล้ว เพราะจิตของคนฟุ้งซ่านอยู่กับความสงบ นี่ความฟุ้งซ่านนี้ทุกข์ยากมาก อย่างเช่นพายุปั่นป่วนขึ้นมา พายุเกิดขึ้นได้ พายุต้องสงบ พายุไม่มีการอยู่ตลอดเวลา พายุจะเป็นพายุตลอดเวลาเป็นไปไม่ได้ พายุก่อตัวขึ้นมาแล้วพายุต้องสงบเด็ดขาดเลย

จิตของเราโดยปกติ ถ้ามันฟุ้งซ่าน มันเดือดร้อนขึ้นมา ถึงจุดหนึ่งขึ้นมาจนมันพอแรงแล้ว มันก็สงบโดยธรรมชาติของมัน จะสงบด้วยวิธีใด สมมุติว่าบ้าไปจนเรากุมไม่ได้ เราเสียดสีไป มันก็ต้องสงบ ทีนี้ตรงนี้เราไม่ได้เป็นประโยชน์ของมันไฉน พระพุทธเจ้าถึงได้ให้จับตรงนี้เป็นเหตุ

ไง คุณอย่างในพระไตรปิฎก มีหลายคนเลยที่ว่าเสียทั้งแม่ เสียทั้งพ่อ เสียทั้งลูกนะ จนสติเสียเลย เสียหมดเลยนะ ไปถามพระพุทธเจ้า

“ปฏาจารย์ เธอไม่อายุเขาหรือ?” ได้สติขึ้นมา เห็นไหม โยนผ้าให้ คนก็เอาผ้ามาห่ม ใจนั้นนะปั่นป่วนจนหมดเลย

ทีนี้พูดถึงเราจะบอกว่าสมาธิมันมีโดยพื้นฐาน เพราะว่าถ้าใจมันปั่นป่วนขนาดไหนมัน ต้องสงบตัวลง นี่ถึงว่าเป็นสมาธิมีโดยพื้นฐานอยู่แล้ว ใจ เพียงแต่ใครจะจับได้ไม่จับได้ สมาธิมัน มีอยู่แล้ว ทีนี้มีอยู่แล้วมันเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมาล่ะ? ถึงบอกว่ามันไม่ใช่สมาธิในศาสนาของเรา ไม่ใช่สัมมาสมาธิใจ

สัมมาสมาธิมันถึงเกิดในสัมมาสมาธิ นี่สัมมาสมาธิต้องมีสติ ใจ มีสติคือทำให้เข้ามาชำระล้างหัวใจ ให้เข้ามาภายใน ถ้าเพ่งออกนั้นมันเหนื่อย การเพ่งออกได้ประโยชน์ แต่มันไม่สามารถชำระไอ้ที่ว่าเกิดและตายได้ นั่นเราเห็นเรื่องของโลกที่ว่าเขาทำกัน มันเหมือนกับศาสนาเรา เห็นไหม ไปหาพระนี่พระแกอะไรไม่ได้เลย ไปหาพระ พระก็พูดแต่เรื่องของทุกข์ เรื่องของความ เป็นไปนะ ต้องเป็นกรรมเรื่องของกรรมนะ สู้อไปหาเจ้าไม่ได้เนาะ ไปถึงก็สะเดาะเคราะห์ ต่อชะตาทีเดียวกี่เป่า ปู๊ด หมด ทุกข์ๆ หมดเลย

อันนี้ก็เหมือนกัน ถ้าเรามองตรงนั้นนะ เราไม่ได้ค้ำ เราไม่ได้ค้ำตรงนั้น ไม่ได้ค้ำเลย เพียงแต่อย่าให้เราหลงประเด็น ใจ ให้เราเข้าใจหลักความเป็นจริงว่า อ้อ เขาเป็นอย่างนั้น เขาเป็น อย่างนั้น เขาเป็นเหมือนกับเป็นวิธีการที่จะเป็นแขนงหนึ่ง เป็นหลักวิชาการแขนงหนึ่งเท่านั้นเอง เราดูไว้ใจ แต่หลักพุทธเรารู้ดีกว่านั้น ดีกว่านั้นมหาศาลเลย เพียงแต่ว่าใครสื่อออกมา ใครจะบอกออกมา

อย่างที่เรารู้ว่าเมื่อวาน เห็นไหม ที่ว่าเขาทำสมาธิส่งเข้ามาที่นี่ ทำไมเขาทำได้ล่ะ? แล้วอัน นั้นเป็นสมาธิอะไร? ทำสมาธินะ พลังจิต เขามีพลังจิตที่ทำเข้ามาได้เลย แต่พลังจิตนั้นเขาก็เอา มา รักษาโรค ไอ้รักษาโรคมันก็เป็นวิธีการรักษาโรค อันนั้นไม่ปฏิเสธ มันมี มันมีส่วนหนึ่ง แต่พอ ถ้าเราเชื่อมั่นเกินไป หรือว่าเรายึดติดตรงนั้นเกินไปเราก็จะออกตรงนั้นหมดเลย

อันนั้นมันการรักษาโรค มีหรือไม่มีเราก็มีการรักษาได้ มีหรือไม่มีกรรมก็มีอยู่แล้ว ไอ้ ตรงนั้นนะ แต่ถ้าเราชักเข้ามาตรงนี้นะ ชักเข้ามาที่ว่าสัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้าไม่มีใครทำได้

แล้วประโยชน์มหาศาลตรงไหน? เราจะยึดประเทศไทยเราต้องไปยึดที่ไหน? ดูเวลาเขายึดอำนาจกัน เห็นไหม เขาต้องจับตัวนายกรัฐมนตรีไว้ก่อน ถ้าจับนายกรัฐมนตรีไว้ก่อนไม่มีคนสั่งการ

ไอ้เราก็เหมือนกัน พวกเรานุษย์ผู้ที่เป็นคนมีกรรมจะชำระกิเลสจะยึดที่ไหน? ถ้าไม่ใช่ยึดที่อวิชชาปัจจัย สังขาร เจ้าวัฏจักรที่อยู่ทีกลางหัวใจของเรา เราต้องพุ่งเข้าไปยึดอำนาจตรงที่จะพลิกภพชาติทีกลางหัวใจ กลางหัวใจ กลางภวาสวะ ภพ ภาวะของจิตของแต่ละดวงๆ ฉะนั้นอำนาจความดีทีสุดคือเขาเข้าไปยึดอำนาจตรงนี้ไง ยึดแล้วพลิกออกจากคำเป็นขาว จากไม่ดีให้เป็นดีไง

ฉะนั้น ถึงว่าถ้าได้สมาธิแล้วถึงไม่ให้ส่งออกไป ถึงให้ได้สมาธิต้องย้อนกลับ เห็นดวงแก้ว เห็นอะไรต่างๆ ต้องดึงกลับเข้ามาทีตรงกลางหัวใจ เพื่อจะเข้าไปหาเจ้าวัฏจักร เจ้าของประเทศ ใจผู้ที่ปกครองประเทศ ผู้ที่เป็นเจ้าของประเทศ ไปยึดอำนาจตรงกลางนั้นเลย ถึงบอกว่าต้องย้อนเข้าไม่ใช่ส่งออก แต่อย่างนั้นเป็นการส่งออกทั้งหมด เป็นการส่งออกทั้งหมด ถึงว่าเป็นคนละแนวเลย เป็นฝ่ายตรงข้ามกันเลย นั่นถึงว่าสมาธิแบบนั้นนะ

นี่อธิบายให้ฟังว่าสมาธิที่เป็นแบบนั้น พออย่างนั้นแล้วทุกคนจะอ้างว่าเป็นพุทธไง แล้วจะอ้างว่าเป็นพุทธ เป็นศาสนาพุทธเราสมาธิเป็นอย่างนั้นๆ เป็นสมาธิเหมือนกัน เป็น สมาธิส่งออก เห็นไหม เป็นมิจาสมาธิก็ได้ แต่เป็นสมาธิอยู่ สมาธิมันมีมิจาใจ มิจาคือว่ามันมีแล้วมันไปตามเรื่องตามราว มิจาเห็นไหม ตริจกานวิชา วิชาทำให้เนิ่นช้าไง

เราทำสมาธิขึ้นมาได้เหมือนเรามีเงิน ผู้ใหญ่มีเงินเราจะใช้เงินให้เป็นประโยชน์ได้ใช่ไหม? เรามีเงิน เราทำธุรกิจเรามีเงินได้ ลองให้เด็กมันมีเงินสิ มันเดินเข้าศูนย์การค้า มันจะไปแต่ไปเล่น เห็นไหม จิตทีสงบทีมันไม่มีพื้นฐานออกอย่างนั้นแหละ ถ้าเป็นพุทธเรามันจะย้อนเข้ามางานภายในใจ จะย้อนกลับเข้ามางานภายในเป็นเงินของผู้ใหญ่ เป็นสมาธิของสัมมาสมาธิ ได้สมาธินี้แสนยาก ทีนี้เขาได้สมาธิอย่างนั้น เขาเป็นอย่างนั้น ถ้าเขาจะเป็นเพื่อประโยชน์โลกเรื่องของเขา

มันก็มีนะผู้ตั้งปรารถนา อย่างที่ว่าเมื่อกี้ เป้าหมายใจ ปรารถนาจะช่วยโลก คนมีความปรารถนาขนาดนั้น แล้วสมาธิที่ว่าธรรมจักรของเรากับของพระพุทธเจ้ามันละเอียดตรงไหน? มันละเอียดมาก มันลึกซึ้งมาก ธรรมะนี้ไม่มีใครสามารถรู้ได้ถ้าไม่มีคนสอน เพราะอะไร? เพราะไม่มีใครคิดออกว่ามันจะย้อนกลับมาเห็นภายในได้ไง

ไม่มีใครคิดหรือ การสร้างวัตถุ การสร้างผลงานทั้งหมดต้องเป็นการสร้างข้างนอก ไม่มีใครเคยเห็นเลยว่าการสร้างผลงานทั้งหมดเป็นผลงานข้างในนี้ไม่มีใครเห็น ถึงต้องมืองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสมณภูตรู้ด้วยตนเอง แล้วถึงได้ชี้หน้าเข้ามาไง แล้วทุกคนพอชี้หน้าเข้ามามันเป็นการฝืนโลกใจ ถ้าได้ออกจากบ้านไปเที่ยวอะ แฮม วันนี้โล่งสบายอะ จิตได้ส่งออกแล้วแฮม มันสุขมาก จิตถ้าย้อนกลับมาแล้วมันรำคาญ อะไรๆ ก็จะทำให้เข้าห้องๆ อะไรก็จะมุดแต่เข้าห้อง อะไรก็จะมุดกันเข้าหัวใจใจ แต่ถ้าได้ส่งออกไปละ แฮม มีความสุขมหาศาล จิตเรารู้ออกไปข้างนอกเถอะ เห็นไหม มันฝืนความรู้สึกของโลก ฝืนความรู้สึกทั้งหมดเลย มันถึงไม่มีใครสามารถรู้ได้จริงๆ

นี่พูดเป็นคำพูดที่สามารถพูดกันได้ละ แล้วพอเราเข้าไปข้างใน ความเป็นไปข้างในมันยิ่งกว่านั้นอีก เราพูดนี้มันพูดเพื่อสื่อความหมาย แต่พอเวลาจิตเราสงบมันเป็นพลังงานที่มันส่งออกเราทำอะไร? เหมือนตัวเรานี่เป็นเหมือนพลังงาน เหมือนกับเตาไฟ พวกพลังงาน เห็นไหม เตาแก๊สที่มันพุ่งออกไปนั่นนะ แล้วทำอะไรจะให้ไฟนั้นมันย้อนกลับ นี่ลองคิดดูถึงความ เป็นจริงแล้วมันถึงว่ามันละเอียดอ่อน มันเหมือนกับสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้ ถึงว่ามรรค ผล ไม่มี ใ้ย่มาหลอกกันเลย มรรค ผล ไม่มี มัน เป็นไปไม่ได้

สิ่งที่ เป็นไปไม่ได้มันคู่กับความ เป็นไปได้ โลกนี้มีมืดต้องมีสว่าง สิ่งที่ไม่มื้อาจจะมีก็ได้ ว่าอาจจะมีนะ แต่ถ้าพูดกันตามความเป็นจริงแล้ว มี ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ไม่ยืนยันมาขนาดนี้ ศาสนาเราไม่มั่นคงมาขนาดนี้ มีเด็ดขาด เพียงแต่เราเข้าไปไม่ถึง เพราะเราเห็นขนาดนั้นเรายังทิ้งเลย แล้วความละเอียดกว่านั้น ละเอียดจนสื่อกันไม่ได้ สมมุติบัญญัตินี้เป็นกิริยาของธรรม ธรรมแท้ๆ คือความรู้สึกที่ว่าสื่อไม่ได้ แต่สัมผัสได้ด้วย ความเสมอ กัน ใจ

อย่างเช่น พระพุทธเจ้า เห็นไหม พระพุทธเจ้านี่ละเอียดมาก รู้มาก แต่เห็นอะไรแล้วพูด ออกมาไม่ได้เลย เพราะว่าอะไร? เพราะว่าถ้าพูดออกมา นี่คนจะกราบพระพุทธเจ้าเขาว่า พระพุทธเจ้าสติหรือเปล่าไง รองนกว่าพระอัญญาโกณฑัญญะลงมาจากเขากิษณภูฏ เห็นเปรต ลอยมากกลางอากาศ นี่อิม พระมาด้วยกันบอกว่า “อิมเพราะอะไร?” ท่านบอก “เราไม่พูดหรือ พูดไปมันก็ยังเป็นการเถียงกันเปล่าๆ เราจะพูดต่อหน้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

ตกเย็นปกติพระจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้าแทบทุกวัน ไปถึงบิ๊พระก็สงสัยอยู่แล้วก็ถาม ที่ ตอนเช้าบอกว่าจะพูดต่อหน้าพระพุทธเจ้านี่เรื่องอะไร? พระอัญญาโกณฑัญญะบอกว่า

“เราลงมาจากเขาคิชฌกูฏ มาบิณฑบาตตอนเช้า ใจเห็นปรตลอยมากกลางอากาศ”

พูดต่อหน้าพระพุทธเจ้าเลย พระพุทธเจ้าฟังแล้วนะพระพุทธเจ้าบอกเลย ยืนยันเป็นพยาน เห็นไหม นี่พยานที่รู้ว่ารู้เท่ากันได้

“เราเห็นมานานเนกาเลแล้ว”

ก็เหมือนพระพุทธเจ้ารู้อะไรหมดแต่ไม่พูดออกมา เพราะพูดออกมาแล้วมันไม่สามารถเป็นพยานยืนยันกันได้ พระอัญญาโกณฑัญญะเป็นผู้ที่มีฤทธิ์มาก เป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายเห็นแล้ว “นี่อัญญาโกณฑัญญะเห็น เราเห็นมานานแล้ว บัดนี้อัญญาโกณฑัญญะเห็น” เราถึงบอกว่าเห็นแล้วเห็นจริงด้วย นี่มันถึงว่าสื่อได้ รู้ได้ด้วยสติถึงกัน นี่รู้ได้ด้วยอย่างนั้นนะ

แล้วอย่างพระสารีบุตร เห็นไหม ไม่เชื่อพระพุทธเจ้าใจ จนพระเขาแปลกใจกัน เขาก็เลยฟ้องพระสารีบุตรเหมือนกับว่าจะออกนอกทาง ก็เลยไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเรียกพระสารีบุตรมาเลย

“พระสารีบุตรทำไมเธอว่าไม่เชื่อเรา?”

“โง่ แต่เดิมที่ยังเป็นเด็กน้อยอยู่คือว่าเริ่มหัดปฏิบัตินี่เชื่อ เชื่อมากเลย พยายามเดินตามทั้งหมดเลย แต่บัดนี้ไม่เชื่อ”

“ไม่เชื่อเพราะอะไร?”

“ไม่เชื่อเพราะข้าพเจ้ารู้เห็นเองตามความเป็นจริง”

รู้อย่างนี้ไม่ต้องเชื่อพระพุทธเจ้า เพราะความเชื่อคือความเชื่อ ความเห็นจริงตามความเห็นจริง นี่ยืนยันเด็ดขาดขนาดไหน? เห็นตามความเป็นจริง จนพระพุทธเจ้ายืนยันว่า ไซ้ ยืนยันเลย “เออ พระสารีบุตรนี้พูดถูก” เพราะความเห็นความรู้ของเขา ทำไมเขาต้องมาเชื่อพระพุทธเจ้า แม้แต่พระพุทธเจ้าเป็นคนบอกก็จริงอยู่

เราบอกสิ เห็นไหม นี่เหตุการณ์เกิดที่ไหนก็ได้ มีเหตุการณ์ที่มีการเดินขบวนหรือมีอะไร เราเอามาเล่ากันนี่เล่าไปเถอะ มาบอกกัน ไอ้คนนี้ก็บอกจริงสิ เพราะข่าวก็ออกอยู่มีการเดินขบวน

อยู่ แต่ถ้าเราไปเห็นในเหตุการณ์หรือว่าอยู่ในเหตุการณ์นั้น เราจะมีความรู้สึกเป็นอย่างไร?
ต่างกัน

อันนี้ก็เหมือนกัน เพราะเห็นตามความเป็นจริงแล้วไง เห็นตามความเป็นจริง ตามภาวะ
ที่ว่าเจ้าวัฏจักรอันนั้นแล้ว พลิกอันนั้นแล้ว ทำไมต้องเชื่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกว่าพระ
สารีบุตรไม่จริง พระสารีบุตรก็ไม่หวั่นไหว เพราะพระสารีบุตร ถ้าวานไม่จริงนะ แต่นี่จะว่าไม่จริง
ได้อย่างไร? ในเมื่อมันเป็นความจริง เพราะว่าทุกคนเข้าไม่ถึงอยู่แล้ว ผู้ที่เข้าถึงมีส่วนน้อยอยู่แล้ว

นี่อันนี้พูดถึงเข้าตามหลักความเป็นจริง ถึงบอกว่าไม่เชื่อ ไม่เชื่อเพราะว่าที่พระพุทธเจ้า
บอก แต่รู้เท่าเห็นจริงตามความเป็นจริง พระพุทธเจ้าถึงบอกว่าถูกต้อง ถูกต้อง เห็นใหม่ นี่ว่า
ถูกต้องเลย ถึงว่าศาสนาเราละเอียดมาก ไอ้อ่างที่ว่ามันเป็นส่วนหนึ่ง

ที่พูดนี้ไม่ใช่คำสอน ไม่ใช่รบอะไรทั้งสิ้น เพียงแต่ว่าอยากจะชูศาสนาเรา ให้ศาสนาเรานี้
ยอดๆ ไอ้อาเป็นส่วนประกอบ ไม่ว่ากัน แต่ของเขาไม่สูงไปกว่า ไม่ดีไปกว่าเราได้ขาด
เด็ดขาด!